

Nr 180.

Av herr **Bengtsson** i Kullen, *om vissa ändringar i grunderna för dyrtidstilläggens utgående.*

Den svåra depression, som sedan flera år tillbaka rått och allt fortfarande råder, kräver uppoffringar av alla samhällsklasser, därest vi skola kunna kämpa oss igenom svårigheterna utan obotlig skada för hela vår samhällsekonomi. Likaväl som jordbrukarna genom de våldsamma prisfallen å deras produkter till ytterlighet tvingas försaka allt vad som icke oundgängligen kräves för livets nödtrft och näringens upprätthållande, likaväl måste också andra samhällsklasser bringa de offer, som krävas för allas gemensamma bästa.

En samhällsklass, som hittills varit nära nog helt skyddad mot krisens verkningar, utgöres av statstjänstemännen. Dessa ha till större delen icke endast kunnat räkna med den i nuvarande nödtider ovärderliga fördelen av en fast, med pension förenad anställning, utan dessutom med en inkomst, vars reella storlek på grund av dyrtidstilläggen blivit föga eller intet reducerad. Statstjänstemännen ha fått behålla nära nog hela sin inkomst, trots att alla livsförnödenheter under de sista åren oerhört starkt sjunkit i pris. Några större förändringar i livsmedelspriserna ha heller icke under det senaste året kunnat konstateras. I själva verket torde denna statstjänstemännens förmånliga ställning i vårt land vara ganska enastående. Såvitt jag har mig bekant, ha i en hel del andra länder statstjänstemännen på grund av depressionen fått vidkännas högst betydande lönereduktioner. Det kan med hänsyn härtill också ifrågasättas, huruvida icke de högre statstjänstemännens löner i vårt land borde avsevärt reduceras, ej endast genom slopande av dyrtidstilläggen, utan även genom grundlönernas sänkning. Mig synes som om en dylik reducereing till och med borde få så stor omfattning, att de högre statstjänstemännens sammanlagda löneförmåner begränsades till 1,000 kronor per månad. Då en sådan reducereing dock icke omedelbart lär kunna genomföras, torde man tillsvicare få nöja sig med en kraftig beskärning av dyrtidstilläggen.

Enligt statsverkspropositionen skulle med de grunder, som där föreslås för dyrtidstilläggens beräkning, dessa komma att för nästa budgetår kräva ett belopp av sammanlagt icke mindre än 57.9 miljoner kronor. Hela denna summa — med undantag av vad tjänstemännen själva få betala — måste i form av pålagor bäras av övriga inkomsttagare i landet, vilkas inkomster på grund av krisen blivit väsentligt reducerade.

Detta system synes mig med hänsyn till andra samhällsklassers ekonomiska svårigheter icke längre försvarligt och rättvist. Enligt min mening måste även statstjänstemännen underkasta sig den anpassning efter det förändrade ekonomiska läget, som andra samhällsmedborgare tvingas vidtaga.

På grund härav hemställes,

det riksdagen måtte besluta om sådan ändring i de av Kungl. Maj:t föreslagna grunderna för dyrtidstilläggens utgående,

att å s. k. nyreglerad avlöning dyrtidstilläggen helt slopas;

att å s. k. oreglerad avlöning procenttalet för dyrtidstillägget utgår med $\frac{1}{3}$ av talet för levnadskostnadsökningen enligt socialstyrelsens index, varvid procenttalet i förekommande fall jämnas till närmast lägre hela tal, dock med den begränsningen, att det maximibelopp, å vilket dyrtidstillägg må utgå, fastställas till 400 kronor per månad;

att beträffande tjänstepensioner och familjepensioner det dyrtidstillägg, som skall utgå, sänkes i relation till den sänkning och maximering, som ovan föreslagits för s. k. icke reglerad avlöning.

Stockholm den 18 januari 1934.

Emil Bengtsson.